

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту наказу районної військової адміністрації
«Про районний бюджет Львівського району на 2023 рік»

I. Інформація про соціально – економічний стан Львівського району та прогноз його розвитку на 2023 рік

Останні події, що розгортаються на теренах нашої держави, пов'язані із з військовою агресією Російської Федерації проти України. На підставі пропозиції Ради національної безпеки і оборони України, відповідно до статті 106 Конституції України, Закону України "Про правовий режим воєнного стану" в Україні з 24 лютого 2022 року введено воєнний стан. Указом Президента України від 7 листопада 2022 року № 757/2022 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні» воєнний стан продовжено до 19 лютого 2023 року.

Військова агресія російської федерації проти України внесла свої корективи в роботу всіх галузей і сфер територіально-господарського комплексу району. Ворожій атаці піддався соціально-економічний устрій України, значних руйнувань та пошкоджень завдано інфраструктурним об'єктам та будівлям суспільно-соціального призначення. Тому робота органів державної влади району у поточному році спрямовувалась передусім на підтримку всіх сфер діяльності бізнесу, особливо аграрного сектору та соціальну сферу.

Протягом січня-листопада 2022 року обсяг сільськогосподарського виробництва в районі зріс на 0,4 відсотка. На кінець 2022 року зростання обсягів сільськогосподарського виробництва очікується на рівні не менше 1,2 відсотка. Порівняно з аналогічним періодом 2022 року посівна площа збільшилась на 6,8 тис. га.

Загальна площа житлових будівель прийнятих в експлуатацію у січні-листопаді 2022 року складає 516 209 м², що становить 57% до січня-листопада 2021 року.

Товарна структура зовнішньої торгівлі:

Експорт на продукти рослинного походження зменшився на 39%, продукти тваринного походження залишились на рівні, на різні промислові товари – 82,1%.

Ціни на продукти харчування та безалкогольні напої підвищились порівняно з жовтнем 2022 року на 3,7%, ціни на яйця зросли на 62,8%. Овочі подорожчали на 6,9%. м'ясо свиней, кондитерські вироби з борошна подорожчали на 4,4%. Молоко на 4%, масло вершкове на 3,3%. Водночас на 4,9% подешевшали крупи ячні, на 1,8%-птиця, на 1,7 – крупи гречані, на 1,5% рис. Ціни на алкогольні напої та тютюнові вироби підвищились на 1,3%.

У житлово-комунальній сфері на 8% збільшилась плата на оренду житла, ціни на матеріали для утримання та ремонту житла підвищились на 3,9%.

У сфері транспорту на 0,1% зменшилась вартість транспортних послуг, паливо та мастила подешевшали на 0,1%. Разом з тим, послуги з перевезення речей подорожчали на 2,3%.

Одяг і взуття подорожчали на 3,6%.

У сфері зв'язку на 5,3% подорожчала абонентна плата за користування мережею інтернет.

Споживчі ціни у листопаді 2022 року порівняно із попереднім місяцем підвищились на 2,4%, з початку року зросли на 24% (в Україні на 24,8%).

Серед товарів, які експортував район переважало електротехнічне обладнання, мінеральні добрива, нафта і продукти, деревина та вироби з неї, меблі, жири та олія.

Протягом 2023 року за прогнозними розрахунками передбачається створення не менше 5,2 тис. нових робочих місць. Проводитимуться засідання обласних та районних робочих груп з питань легалізації виплати заробітної плати та зайнятості населення з метою заслуховування суб'єктів господарської діяльності, які виплачують заробітну плату на рівні та/або нижчу від законодавством встановленого мінімуму; здійснюватиметься інформаційно-роз'яснювальна робота щодо переваг офіційно оформлених трудових відносин з метою створення умов для соціального захисту працівників. У разі зупинення/скорочення діяльності під час військової агресії російської федерації проти України (або з інших причин) суб'єктам господарювання та їх найманим працівникам надаватиметься допомога з метою збереження робочих місць. У результаті проведених заходів очікується зменшення порівняно з 2022 роком кількості суб'єктів господарської діяльності, які виплачують заробітну плату нижче законодавством встановленого мінімуму на 20 відсотків та збільшення кількості найманих працівників на 10 відсотків.

Негативний вплив воєнних дій на території України та неможливість наразі визначити наслідки російської агресії унеможливають розроблення реалістичних прогнозів економічного і соціального розвитку країни та регіону.

Для розрахунку показників районного бюджету Львівського району використано основні прогнозні макроекономічні показники економічного та соціального розвитку України на 2023 рік.

При здійсненні розрахунку районного бюджету на 2023 рік застосовані такі основні прогнозні макропоказники економічного і соціального розвитку України:

Основні макропоказники економічного і соціального розвитку України

<i>Показник</i>	<i>2021 рік звіт</i>	<i>2022 рік очікування</i>	<i>2023 рік прогноз</i>
Валовий внутрішній продукт номінальний (млрд гривень)	5 459,6	4 688,0	6 371,3
Валовий внутрішній продукт реальний, темпизростання (відсотків)	103,4	66,9	102,5
Індекс споживчих цін (грудень до грудня попереднього року) (відсотків)	110,0	131,5	130,0
Індекс цін виробників (грудень до грудня попереднього року) (відсотків)	162,2	135,6	135

Під час формування проєкту районного бюджету на 2023 рік враховано видатки на встановлення мінімальної заробітної плати з 01 січня 2023 року у розмірі 6 700 грн та посадового окладу працівника I тарифного розряду Єдиної тарифної сітки з 01 січня 2023 року у розмірі 2 893 гривні.

II. Інформація про хід виконання районного бюджету у 2022 році (за оперативними даними)

Доходів загального фонду районного бюджету (без врахування трансфертів) за 2022 рік очікується отримати в сумі 184,6 тис. грн. (91,2 % до річного плану).

Зокрема податку на прибуток підприємств та фінансових установ комунальної власності при плані 74,0 тис.грн. очікується отримати в сумі 47,4 тис. грн. Поряд з цим, не вдасться забезпечити надходження частини чистого прибутку (доходу) комунальних підприємств, у зв'язку з поверненням помилково зарахованих надходжень податку згідно висновків податкової інспекції. Так, очікується на кінець року мінусове надходження 219,9 тис. грн. Інші надходження прогнозується одержати 344,4 тис. грн. та орендної плати за водні об'єкти (їх частини) 12,7 тис.грн..

Також за 11 місяців 2022 року згідно висновків податкової інспекції повернуто помилково зараховані надходження до загального фонду районного бюджету в загальній сумі 330,5 тис.грн., в тому числі 107,5 податку на прибуток підприємств комунальної власності та 223,0 тис.грн. частини чистого прибутку (доходу) комунальних підприємств.

Надходжень по спеціальному фонду не очікується.

Видаткову частину районного бюджету (із урахуванням міжбюджетних трансфертів) у 2022 році по загальному фонду прогнозується виконати в загальній сумі 7013,6 тис. грн. при уточненому плані на рік 7084,8 тис. грн. або 99,0 % до уточненого річного плану.

Найбільша частка видатків становить видатки на національну безпеку і оборону та на здійснення заходів правового режиму воєнного стану. Так до кінця поточного бюджетного року прогнозується використати 6564,8 тис. грн.. або 93,6 відсотки від загального обсягу видатків. Зокрема кошти передбачається спрямувати на:

- на фінансування програми забезпечення підтримки територіальної оборони Львівського району Львівської області на 2022-2023 роки – 864,8 тис. грн.. (100 %);
- на фінансування програма пожежної та техногенної безпеки Львівського району направлена на забезпечення функціонування 10 державного пожежно-рятувального загону Головного правління ержавної служби України з надзвичайних ситуацій у Львівській області на 2022 рік – 500,0 тис. грн. (100%);
- на фінансування комплексної програми підтримки правоохоронних органів Львівського району в умовах воєнного стану на 2022 рік – 600,0 тис.грн. (100%);

- на фінансування Програми забезпечення діяльності Львівської районної військової адміністрації Львівської області в умовах воєнного стану на 2022 рік – 4600,0 тис. грн. (100%).

Решта коштів в сумі 448,8 тис.грн. планується спрямувати на метою забезпечення повноважень районної ради на період дії воєнного стану. Зокрема на :

- Програму підтримки місцевого самоврядування на 2022 рік для забезпечення своєчасного виконання рішень суду про стягнення коштів з Львівської районної ради Львівської області – 150,0 тис. грн. (100%.);

- утримання виконавчого апарату Львівської районної ради- 298,8 тис.грн. (80,8%). Усі кошти будуть спрямовані на заробітну плату з нарахуваннями працівникам районної ради.

Крім того за рахунок субвенції з державного бюджету на забезпечення окремих видатків районних рад, спрямованих на виконання їх повноважень прогнозується спрямувати на заробітну плату з нарахуваннями працівникам районної ради 1168,1 тис. грн.

В межах обласної Програми підтримки та розвитку транспорту і зв'язку на 2021 – 2025 роки за рахунок субвенції з обласного бюджету буде проведено видатки на компенсаційні виплати на пільговий проїзд автомобільним транспортом окремим категоріям громадян Львівського району в сумі 725,0 тис. грн. (100%).

III. Про показники проекту районного бюджету на 2022 рік

Проект районного бюджету на 2023 рік розраховано на основі чинних положень Бюджетного та Податкового кодексів України, з урахуванням прийнятих законодавчих змін, а також з урахуванням принципів формування бюджетів, закладених у Законі України «Про Державний бюджет України на 2023 рік», прийнятому в цілому Верховною Радою України 3 листопада 2022 року.

В положеннях проекту «Про районний бюджет Львівського району на 2023 рік» враховано особливості бюджетного процесу в умовах воєнного стану.

Проект включає прогнозні показники районного бюджету за основними видами доходів, видатків, який розрахований на основі поданої пропозиції головного розпорядника бюджетних коштів районного бюджету – Львівської районної ради, фінансової платоспроможності Львівського району та враховуючи субвенцію з державного бюджету на забезпечення окремих видатків районних рад, спрямованих на виконання їх повноважень.

У 2023 році й надалі залишається планування збалансованих і оптимальних показників районного бюджету.

У цілому фінансовий ресурс районного бюджету на 2023 рік заплановано в сумі 1335,0 тис. грн.

Доходи загального фонду

Дохідну частину районного бюджету на 2023 розраховано з урахуванням чинних норм податкового та бюджетного законодавства, макроекономічних показників економічного та соціального розвитку України та поточного виконання районного бюджету.

Прогноз доходів районного бюджету враховує стабільність податково-бюджетної системи, зростання надходжень до районного бюджету та підвищення життєвого рівня населення громади.

Пріоритетом податкової політики є розширення бази оподаткування та забезпечення стабільності податкової політики, зокрема підвищення ефективності та полегшення податкового адміністрування з мінімізацією можливостей для зловживань.

У 2020 року внесені зміни до Бюджетного кодексу України, щодо приведення у відповідність положень бюджетного законодавства у зв'язку із завершенням адміністративно-територіальної реформи. Відповідно до змін фінансова забезпеченість районних бюджетів зменшилась у зв'язку з передачею фінансових ресурсів на територіальні громади.

З 1 січня 2021 року основними джерелами доходів районного бюджету визначено надходження від управління комунальною власністю (орендна плата, податок на прибуток комунальних підприємств, частина чистого прибутку) та адміністративні збори.

При формуванні дохідної частини районного бюджету враховані очікувані надходження за 2022 рік. Обсяг доходів загального фонду районного бюджету, враховуючи міжбюджетні трансферти з державного бюджету, на 2023 рік розрахований в сумі 1335 тис. грн., зокрема податок на прибуток підприємств та фінансових установ комунальної власності в сумі 50,0 тис. грн. та субвенція з державного бюджету на забезпечення окремих видатків районних рад, спрямованих на виконання їх повноважень в сумі 1285,0 тис. грн.

Видатки загального фонду

Під час формування видаткової частини районного бюджету на 2023 рік основним прагненням є досягнення цілей державної політики в межах ресурсних можливостей районного бюджету, спрямовуючи кошти на заходи відповідно до їх пріоритетності та актуальності, а також з урахуванням ефективності їх використання та можливої економії коштів за напрямками використання бюджетних коштів.

Відповідно враховуючи вимоги статті 91 Бюджетного кодексу України в частині видатків, які можуть здійснюватися з районного бюджету та фінансову платоспроможність районного бюджету при формуванні видаткової частини передбачено видатки лише на утримання виконавчого апарату районної ради, для забезпечення своїх повноважень.

При розрахунку видаткової частини районного бюджету враховані вимоги пункту 4 статті 77 Бюджетного кодексу України в частині врахування у першочерговому порядку потребу в коштах на оплату праці працівників бюджетних установ відповідно до встановлених законодавством України умов оплати праці та розміру мінімальної заробітної плати.

Видатки на 2023 рік на оплату праці працівників виконавчого апарату районної ради розраховано з урахуванням розміру мінімальної заробітної плати на 2023 рік. При визначенні посадових окладів посадових осіб місцевого самоврядування застосовувалися положення постанови Кабінету Міністрів України від 09.03.2006 року № 268 «Про упорядкування структури та умов праці працівників апарату органів виконавчої влади, органів прокуратури, судів та інших органів» (зі змінами).

Відповідно у проекті районного бюджету на 2023 рік передбачено мінімальну заробітну плату з 1 січня 2023 року – в розмірі 6 700 грн.

Видатки районного бюджету на 2022 рік передбачаються в сумі 1335,0 тис. грн.

Порівняно з очікуваним виконанням у 2022 році обсяг видатків на утримання районної ради зменшується на 131,9 тис. грн. Це пояснюється тим, що на 2023 рік зменшено обсяг субвенції з державного бюджету на забезпечення окремих видатків районних рад, спрямованих на виконання їх повноважень та прогнозується зменшення надходжень до районного бюджету.

У цілому враховуючи вимоги пункту 4 статті 77 Бюджетного кодексу України, в частині забезпечення витрат на оплату праці обсяг видатків районного бюджету повинен становити 1643,3 тис. грн..

Отже, розрахований обсяг доходів районного бюджету на 2023 рік не покриває навіть половини видатків на утримання виконавчого апарату районної рад та забезпечує лише 9,5 місяців враховуючи трансферти з державного бюджету в сумі 1285,0 тис. грн.

IV. Міжбюджетні відносини районного бюджету з іншими бюджетами

У зв'язку із завершенням адміністративно-територіальної реформи з 1 січня 2021 року сільські, селищні, міські бюджети не залежать від районів та перейшли на прямі міжбюджетні відносини з державним бюджетом.

Доходи і видатки між бюджетами районів та територіальних громад розмежовані та районні бюджети виключені із системи горизонтального вирівнювання. Тобто районні бюджети не отримують базову дотацію і не мають прямих міжбюджетних відносин з державним бюджетом.

Враховуючи, що джерела доходів районних бюджетів є недостатнім для утримання виконавчих апаратів районних рад, для забезпечення своїх повноважень в Законі України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» передбачено Львівському району субвенцію на забезпечення окремих видатків районних рад, спрямованих на виконання їх повноважень у сумі 1285 тис. грн.

**Начальник управління фінансів
Львівської райдержадміністрації**

О.Паночко